

Ճանչցայ ձեր մէջ մեր հոյակապ տաճարներուն պատերն առկախ,
Ճանչցայ ձեր մէջ մեր գիւղացւոյն դէմքի միւռոնն ու քաղցրութիւնն:

Եւ իմ հոգւոյս վըրայ իջան մեր աստուածներն եւ մեր սուրբերն,
Եւ իմ յուզումս եղաւ յոյսորտ ինչպէս բուսերն որ կը վազեն՝
Արարատեան դաշտին վըրայ. ես ըզգացի իմ կուրծքիս տակ
Քառամբակ տըրովն արու նըժոյգներուն որոնց լանջքին

Մեր ասպետներն մարտերու մէջ դիւցազնացան քշնամոյն դէմ.
Մարմինս եղաւ հոգւոյս նըման. իտէպներս բորբոքեցան.
Իմ սրտիս մէջ լըսեցի ձայնն իմ հայրենի անոյշ հողին,
Մայրենական համբոյրի պէս հըրապուրիչ եւ սրբազան:

Եւ հիմա ես, Հայրենի, կ'ապրիմ մեծութեան մէջ իմ խոհերուս,
Շուրջըս յաւէտ կ'ալեծըփայ ձեր կանաչ ծովն ու ափումներն.
Թեւերըս բաց, ձիւքեմոյն տակ ես կը հանգչիմ այժմ գլխահակ,
Մարմինս յեցած ձեր դարաւոր «Բազմավէպ»ի լայնշի կոնդին:

4 Նոյեմբեր 1943

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

ՀԱՅ ՄԱՐՏԻՐՈՍԻՆ ԱՂՕԹՔԸ

Հաճոյքով կը հրատարակենք հոս խաղաղի երկտասարդ բանաստեղծի մը
Հայաստանի մէջ արտայայտութիւնը հետեւեալ քերթուածով, զոր կը նուիրէ
Հայ ժողովուրդին, մաղթելով ողջունել անոր վերականգնումը քաղաքակիրթ
ազգերու կողքին:

Տէ՛ր, աշխարհի բարձունքէն,
Ուր խաչըդ սուրբ կանգնեցիր,
Լսէ՛ ինձ որ ի՛մ վերքերուս
Խորէն եւ ի՛մ արիւնովս
Ժողովուրդիս համար, Աստուած, կ'աղօթեմ:
Ձունիմ շիրիմ մը ես երկրիս վրայ պարարտ,
Եւ իբր ընծայ չունենալով ծաղիկ մ'ալ,
Իւրաքանչիւր հայու սրտին մէջ կ'ապրիմ:
Դէմք մը չունիմ, անկերպարան եմ եղած,
Սակայն միշտ խրոխտ եւ ոչ երբեք գլխահակ
Իմ պաշտելի ցեղիս մէջէն ես անցայ:
Հարցընդին իմ անունս
Ճակատագիրն հանդարտօրէն պիտ'ըսէ.
«Անմեղ անուն մ'է եւ նման աղօթքի
Կ'արտաբերուի, մարտիրոս մ'է հայագգի»:

Տէ՛ր, աստղըդ սուրբ թող վարէ՝
Միշտ լուսաւոր գծէ ազգն իմ
Ազատելու իրաւունքներն հայրենի:
Ըրէ՛, զի մէն մի հայ մայրիկ, իր սրտով՝
Ճմլած սէրէն ու ցաւէն,
Որդի մը նոր ծնանի միշտ,
Որ մեծնալով նըւիրէ
Միտքն ու բազուկն իր Ազգին:
Ցեղ մը անանց է եւ մեծ
Երբ չ'անհետիր արտերու մէջ անմըշակ
Մոխիր դարձող բիրտ նիւթին,
Այլ երբ կ'ելլէ, ցակատագրին իսկ յաղթող,
Իր պատմութիւնն իր արիւնով գըրելու:
Ո՛վ Տէր, օրհնէ՛ տուններն այն
Ուր ամէն մի քար սէր է,
Ու օրհնէ՛ այն կրակարաններն հայրենի
Ուր պատմութիւն մը կայ մէն մի կայծին մէջ:
Օրհնէ՛, Աստուած, հայրենիքն իմ պապերուս,
Իիրեն համար մեր սէրն համակ թող ըլլայ
Մաքուր պողպատը ցըռուկին իր նաւուն:
Հողերը մեր օրհնէ՛ Տէր,
Որոնցմէ հացը կեանքին
Կը հանէ ազգս, եւ սահմանն
Հայաստանի գծուած է,
Ճիշտ միեւնոյն ժողովուրդէն նահատակ:
Սահման մ'է այդ՝ ամբըծութեան ու սիրոյ,
Մէջտեղ հոգւոյն եւ սրտին,
Գրուած մեզմէ գոհերով:
Սահմանագլուխն Հայաստանի մեր արիւնն
Իսկ է, ո՛վ Տէր աշխարհաց, հի՛ն դիւցազներն
Խաչիդ առջեւ ծնրադիր
Կը բարձրացնեն միաբան
Կռը յոյսի, եւ հաւատքի, հեգութեան:
Դարձն'ար, ո՛վ Տէր Աստուած, հայեացքը մտքիդ
Ճակատագրին մեր հէ՛ք եւ մեր սուրբերուն,
Նժդեհներու մեր՝ երկրին մէջ օտարին,
Ու շընորհէ՛ անիրիկուն օր մը նոր,
Ծագած մեր հին հայրենիքին վրայ հայկեան:
Դու որ մարդուն համար, քշուառ ստեղծուածին,
Գողգոթայի վըրայ քու կեանքըդ տըւիր,

Դարձն'ւր մեզի դէմքդ սուրբ,
 Ու պաշտպանող ձեռքդ ո՛վ Տէր, տարածէ՛
 Մեռելոց վրայ երէկուան եւ ողջերուն այսօրուան:
 Ըրէ՛ որ մէն մի կաթիլ այն արիւնէն
 Զոր քափեցինք մեմ գորութեամբ սուրբ սիրոյդ,
 Փոխուի հասկի մը ոսկի
 Եւ քող Մուսա լեռան վրայ,
 Ուր հինգ հազար օրհնեալներ,
 Պաշտպան եղան իրաւունքին մեր արդար
 Ժողովուրդին հայագարմ,
 Մըլի, անի հունձֆին անհուն.
 Եւ այդ գոհի ցորենով
 Ըրէ՛, ով Տէր, որ արդարներն 'ւամբիծներն
 Հոգեղէն հացը շաղուեն,
 Որպէս զի քող անմահ ըլլայ Հայաստան:
 Օրհնէ՛ դեռ մեր որբաններն,
 Ու դէմքն անմեղ մանուկներու նորածին.
 Գիտեմք թէ դու ըստեղծած ես, Տէ՛ր, զանոնք
 Զի ըլլան հա՛ց մարդկային ապագայ նոր օրերու:
 Անոնցմով ո՛վ Տէր, գօրաւոր միշտ կամփովդ,
 Պիտի երբեք չտեսնէ մահ մեր հայրենիքն:
 Տո՛ւր որ մէն մի սիրտ նահատակ ինկածին
 Քաղաքակիրթ զարգացման համար, որուն կը հաւտանք,
 Նորոգուի քող ժառանգորդի՛մ սրտին մէջ,
 Ըստեղծելու խորհրդական միութիւն,
 Որպէս աղբիւր դիցական՝
 Որուն կեանքի մէկ շիթին ուրիշ մը նոր կ'յաջորդէ
 Ու վազող ջուրն յաւերժական ջուր կ'ըլլայ.
 Այսօր Գեներէ կը հայցեմ ի՛մ արիւնիս
 Համար, եւ ձայնս իր ողբերգին մէջ տըխուր՝
 Հայաստանի ժողովուրդին ձայնն իսկ է,
 Զոր Քեզ, Աստուած, վստահաբար կը բերեմ:

Թարգ. Ն. ՄԵՍՐՈՊ ԺԱՆԱՇԵԱՆ

ԿՈՒՍՏԱՆՎՈՅ ՊՈՐԵՆԱ

ՀԱՅԿԱՅԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ ԵՒ Ս. ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Վենետիկի փոքրիկ հայ դպրութիւն, —
 Հպարտ իր Ս. Ղազարով եւ Մ. — Ռ.
 Վարժարանով՝ երկուքն ալ աղջիկն սիրտն
 ու հոգին, — ամէն տարի հաճոյքը կ'ու-
 նենայ ներկայ ըլլալու աւանդական դար-
 ձած՝ բայց միշտ թարմ՝ մէկ քանի հան-
 դէսներու, որոնք այս տարի ալ զանց չե-
 ղան, այս աղետալի պատերազմին ստեղ-
 ծած դժուարութիւններու մէջ անդամ: Այդ
 հանդէսներն են ա) Թատերական ներկա-
 յացումներ Մ. — Ռ. Վարժարանին մէջ.
 բ) Միութար Աբբասօր տարեդարձին յի-
 շատակը. գ) Ամալիւրջի հանդէս Մ. — Ռ.
 Վարժարանին մէջ:

Այս տարի ալ կը բաւականանանք տալով
 նկարագրութիւնները միայն Վենետիկին
 մէջ կատարուած հանդէսներուն, չկարե-
 նալով ստանալ մեր միւս վարժարաննե-
 րուն եւ կեդրոններուն մէջ տեղի ունեցած-
 րուն նկարագրութիւնները, թղթատարա-
 կան յարաբերութիւններու խղովմին հե-
 տեւանքով:

Ա.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

Մարտ 6ին, Վարդանանց տօնին յաջորդ
 օրը, Վարժարանին Թատերասրահին մէջ
 տեղի ունեցան տարեկան ներկայացումնե-
 րը հայ եւ իտալ լեզուներով: Վարժարանի
 աշակերտութիւնը նախանձախնդիր եղած
 է միշտ այդ ներկայացումներուն, եւ յա-
 ջորդները չեն ուզած երբեք վար մնալ նա-
 խորդներէն, նկատելով Թատերական շար-
 ժումը մրցակցութենէն աւելի՝ անհրա-
 ժեշտ տարր մը դպրոցի ընկերային դուարթ
 կեանքին:

Նախադասութեամբ Ուխտիս Ընդհ. Աբ-
 բասօր՝ Գերպ. Սրապիոն Վ. Ուլուհոճեա-
 նի, պատուական Հայրերուն, եւ վանքի
 աշակերտութեան, Վենետիկի ու շրջա-
 ջալայքի հայ դպրութիւն ներկայութեան
 տրուեցաւ նախ իտալերէն լեզուով Պեր-
 թոնէի «Բրիտանիկ» կատակերգութիւ-
 նը երեք արարուածով, ուր հոռմէական
 օրերու հերոսը՝ Բրիտանիկ բեմ կու գայ
 կայսերական փառքերու եւ արարքներու
 յիշատակներով վերապրեցնելու հանդիսա-
 կանները:

Այնքան խանդ կար դերասաններու ե-
 րակներուն մէջ եւ այնքան ճարտարութիւն
 անոնց շարժումներուն տակ, որ կարելի
 չէր յաջող չանցնէր ներկայացումը: Անոնք
 անճանաչելի դարձած իրենց դիմապարզա-
 ւորութեան տակ՝ խանդավառութեան դա-
 վաթնակէտերուն ծափեր կը խլէին հան-
 դիսականներէն:

Զինճիրեան Գէորգ, տրամին հերոս Բրի-
 տանիկ, տիպար հոռմայեցի զօրավարն
 էր՝ վեհ ու ահարկու, եւ իր բացառիկ
 ու ճարտասանական խտրելնով զարմանք
 կ'ազդէր իտալական համայնքին: Եղիազա-
 րեան Զարեհ՝ լուրջ ու վճռական իր կեց-
 ուածքին մէջ՝ արժանաւայել տնօրէն էր
 Թատերասրահին: Իսկ Տէր-Պարսամեան Շա-
 ւարչ, բեմին «Բազոս»ը, միշտ կերպը կը
 գտնէր զուարթացնելու շուրջիները, բնա-
 կանաբար նաեւ հանդիսականները, երբ
 բեմին վրայ ճնշում եւ իրարանցում էր
 տեսարանը: Եւ այսպէս միւսները՝ որոնց
 մէջ գլխաւորապէս Մինաս Մինասեանը:
 Վարագոյրը իջնելուն՝ ներկաները մեծ
 հաճոյքով ունկնդրեցին երգախառն միջ-
 նարարը «Crispino e la Comara» ե-